

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni;
za četrletno eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon št. 216.

V Ljubljani, 10. septembra 1906.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: **Zadruga:** Zvezina skupščina. Hrvaško-Slavonska deželna gospodarska razstava v Zagrebu. Prvi avstrijski zadružni shod. Denarni promet. Pregled. Občni zbor. — **Gospodarsko berilo:** Našim kmetiskim starišem ob pričetku šolskega leta v preudarek. Kaj je storiti s trsi, ki redno iztrgajo, sploh redko ali nič ne rode? Besede k prireditvam prihodnjih vinskih sejmov na Dolenjskem. Novi način, kako shraniti kumare čez zimo. Da jeza človeku manj škoduje, kaj storiti? Dve novi čebelarški knjigi. Pozor. Razpis. Hrvatsko-Slavonska zem. gospodarska izložba u Zagrebu. Inserati.

ZADRUGA.

Zvezina skupščina,

dne 20. avgusta 1906.

Od Triglava do Balkana širi se slava naše letošnje skupščine.

Do sedaj se še na slovanskem avstrijskem jugu ni vršila nobena tako impozantna zadružna skupščina.

Bil je to veličasten zadružni parlament, ki je manifestiral, da je „Zadružna zveza“ v Ljubljani po svoji moči in po svojem ugledu — ki se je sicer že opetovano a brez uspeha izpodkopaval — glavna zastopnica gospodarskih teženj avstrijskih Jugoslovanov.

Skupščine se je udeležilo 147 oseb in je bilo zastopanih 176 zadrug i. s.:

iz Dalmacije	12 zadrug
„ Goriške	5 „
„ Istre	24 „
„ Kranjske	119 „
„ Štajerske	14 „
„ Trsta in okolice	2 zadrugi.

Ta skupščina družila je Slovence, Hrvate in Srbe.

Različni po stanu, političnem prepričanju in celo po veri — med udeleženci bil je pravoslaven Srb — vstopili so v skupno zborovalnico — prekrasno veliko dvorano hotela „Union“.

Vse je pa vodila ena in ista ideja t. j. zadružna ideja — in pa prava dobra volja za gospodarsko delo v korist svojega naroda.

Skupščini je predsedoval zvezin načelnik gosp. dr. Jan. Ev. Krek, ki imenuje zapisnikarjem uradnega ravnatelja gosp. Rožmana ter konstatira, da se

je zvezina skupščina pravilno sklicala in da je sklepčna za vse točke dnevnega reda, saj je zastopano čez polovico vseh zvezinih zadrug in čez polovico vseh glasov, ki je imajo vse zvezine zadruge.

Otvorivši skupščino pozdravlja predsednik podpredsednika „Splošne zadružne zveze“ na Dunaju, g. Faschingbauer, ravnatelja c. kr. kmetijske družbe g. Gustava Pirc, predsednika delniške stavbinske družbe „Union“ g. dr. Vinko Gregorič, ravnatelja kemičnega preskuševališča v Ljubljani g. dr. Kramer, ter splošno vse došle zadrugarje, posebno pa še hrvaške zadrugarje iz Istre in Dalmacije.

V toplih besedah se spominja umrlega podpredsednika in načelnika ravnatelja gospoda Josipa Jeglič.

Pokojni podpredsednik je skrbno negoval razvoj jugoslovanskega zadružništva in se je radoval hitrega napredovanja „Zadružne zveze“, za katero je zastavil vse svoje moči.

Pokojniku postavimo zadrugarji narlepši spomenik, če nadaljujemo v njegovem duhu zadružno delo.

Ravnatelj c. kr. kranjske kmetijske družbe g. Gustav Pirc se zahvaljuje za vabilo in pozdrav g. predsednika, pozdravlja navzoče zadrugarje in izraža željo, naj bi skupščina rodila mnogo dobrega sadu v korist in povzdigo našega kmetijstva.

Predsednik delniške stavbinske družbe „Union“ g. dr. Vinko Gregorič pozdravlja skupščinarje v imenu „Union-a“ ter povdarja, da nismo v tuji hiši, temveč v svoji lastni, saj je ravno naše zadružništvo omogočilo veličastno stavbo hotela „Union“.

V imenu delniške družbe „Union“ povabi vse skupščinarje na obed.

Podpredsednik „Splošne zadružne zveze“ računski svetnik g. Faschingbauer, pozdravlja skupščino v imenu „Splošne zadružne zveze“, ter povdarja:

Že dvakrat sem imel priložnost spoznati delovanje „Zadružne zveze“. Dve stvari sem tu opazil, ki zaslužite, da se posebno povdarjate: 1. Se izredno razširja tukaj zadružno delovanje ter se razvija v vsakem oziru, ne le po številu, ampak tudi po delokrogu. 2. S tako vneto navdušenostjo se dela tu na zadružnem polju, kakor se redko najde drugod v taki sili. Na zgledih zunaj na deželi sem sam videl, s kako požrtvovalnostjo se dela, tako, da Vam moram k temu le čestitati in jo moram občudovati. Pomnoženo delo pa nalaga tudi vedno večjo odgovornost, in gospodje, ki so prevzeli vodstvo „Zveze“, nimajo lahkega dela. Po pravici vidijo svojo dolžnost v tem, da ne podpirajo le ustanovitve zadrug, ampak da tam, kjer prevelika vnema privede do neprevidnosti, tudi zavirajo in popravljajo, da dosežejo mirni in zdravi razvoj. Delovanje načelstva zasluži vso hvalo, ravnotako izborna uradništvo. V imenu „Splošne zveze“ obljubuje govornik, da bo podpirala „Zadružno zvezo“ ter ji želi krepkega razvoja in prospeha.

Na to se preide k dnevnemu redu, ki je obsegal sledeče točke:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnji zvezini skupščini.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo o reviziji, koju je izvršila pri Zvezi „Splošna zveza“ na Dunaju v času od 16. do 23. julija 1906.
4. Potrjenje letnega računa in bilance za l. 1905.
5. Volitev 6 članov zvezinega odbora.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o revizijah, koje je izvršila zveza pri svojih članicah.
8. Prememba pravil.
9. Slučajnosti.

(Se nadaljuje.)

Hrvaško-Slavonska deželna gospodarska razstava v Zagrebu.

Kakor znano, vrši se ta mesec v Zagrebu hrvaško-slavonska deželna gospodarska razstava.

Že v jedni prejšnjih številkih priobčili smo natančen vspeled razstave, danes priobčujemo na drugem mestu vspeled z ozirom na čas.

Želeti je, da bi se te velezanimive gospodarske razstave tudi Slovenci v večjem številu vdeležili.

Najugodnejši čas za to bi bili dnevi od 15. do 19. septembra in od 20. do 25. septembra 1906, ko je razstavljena goveja živina oziroma sadje in grozdje.

Vabimo toraj vse naše zadruge, da posebno pri svojih članih priporočajo obisk razstave.

Obiskovalce naj nam naznanijo takoj, ker bi se potem morda dalo prirediti skupno potovanje v Zagreb. Bratje Hrvati nas bodo z veseljem sprejeli.

Prvi avstrijski zadružni shod.

(Nadaljevanje.)

„Splošno zadružno zvezo“ ustanovilo je pred 8 leti nekaj nemških zvez, v zadnjih letih pa so se ji priklopile tudi zadružne zveze drugih narodnosti in je danes v tej osrednji zvezi združenih 18 zvez z okroglo 5000 zadrugami t. j. pet četrtink vseh avstrijskih kmetijskih zadrug.

Z veseljem in zadoščenjem je treba povdarjati, da se je sili zadružne ideje posrečilo, na tem polju združiti vse avstrijske kmetovalce brez ozira na narodnost in politično strankarstvo k skupnemu delovanju.

Naši cilji zahtevajo in naša naloga je, da se ohrani ta skupnost.

Avstrijsko zadružništvo je danes važna gospodarska sila, ki se mora vpoštovati.

Spominjati se pa moramo pri tej priliki presvitlega cesarja, kojega geslo: „Viribus unitis“ izražaja isti ideal, za kojim tudi mi zadrugarji stremimo.

Živel njega c. kr. apostolsko veličanstvo, naš preljubi cesar in gospod Franc Josip I. (Navdušeni živijo-klici!)

Gosp. dr. baron Störek naznani na to, da prvi častni predsednik, poljedelski minister ekselencija grof Buquoi vsled odstopa celega ministerstva ne more priti na zadružni shod, ter odda predsedništvo drugemu častnemu predsedniku, nižjeavstrijskemu deželnemu maršalu g. opatu Schmolku.

Gosp. opat Schmolku pozdravlja vse navzoče in omenja, da je na Nižjeavstrijskem 528 posojilnic-rajfajzenovk in 325 drugih kmetijskih zadrug. Posojilnice-rajfajzenovke, ki so, kakor znano, podlaga našega zadružništva, temeljijo na glavnem nauku krščanstva t. j. ljubezen do bližnjega.

Slab kristjan torej ne more biti dober zadrugar. Zadružništvo mora upoštevati, da sloga jači, a sebičnost sloga pobija; zadrugarji morejo toraj le tedaj zadrugi in sebi koristiti, da vsaj včasih svoje lastne koristi podredijo koristim zadruge.

Besedo dobi dvorni svetnik g. dr. Moric Ertl, ki v imenu c. kr. poljedelskega ministerstva zbrane v lepah besedah pozdravlja.

On povdarja važnost samopomoči, katerej naj pomaga državna pomoč ter pristavlja, da bo še treba premagati mnogo težkoč in ovir, a s združenimi močmi se dajo tudi najtežje naloge izvršiti.

Veseliti nas pa mora, da vidimo v Avstriji shod mož iz vseh dežel, vseh narodnosti, ki so se zbrali k skupnemu koristnemu delu. Sloga jači.

Ker je g. dvorni svetnik dr. Moric Ertl najbolj prijatelj združništva, za koje živi in dela, so njegove prisrčne besede bile sprejete z narvečjim veseljem.

Pričela so se nato predavanja in bodemo ista priobčili po vrsti, kakor so se vršile.

Razvoj in stanje kmetijskega združništva na Nižjeavstrijskem.

(Poročevalec: dr. Robert Raffay, predsednik nižjeavstrijske centralne blagajne na Dunaju.)

Leto 1887 more se imenovati rojstno leto nižjeavstrijskega kmetijskega združništva, ker tega leta je pričela poslovati prva rajfajzenovka, kojoj je takrat načeloval znani Vergani.

Zgodovinarju pa ne more zadostovati samo rojstno leto, on mora tudi dognati, kako se je združna ideja pričela in kako in po komu se je izpeljala.

Ideje so čudna stvar.

Ena in ista ideja pride v popolnoma različne kroge in se loti ljudij, koje najde, brez ozira na njih politično in socijalno politično naziranje.

Može, ki imajo morda popolnoma nasprotna mnenja, prisili moč ideje, da jo morajo vresničiti.

Pri vresničenju združne ideje so morali, če tudi proti svoji volji ali brez tega namena, sodelovati celo nasprotniki združne ideje.

Nam Slovencem je bila ta trditev jako razumljiva, ker ravno na Slovenskem so nasprotniki združne ideje pospešili njen razvoj.

Zadruga je rodil gospodarski liberalizem, ki je vpošteval človeka kot pojedinca, ter po takih svojih načelih krepil močne in slabil slabe.

In ti slabi so se združili ter našli v svoji slabosti veliko gospodarsko silo.

Čudni so bili pojavi, ko je v takratni individualistični, kapitalistični dobi nastopila združna ideja, ter je sila slabih pričela boj s silo močnih.

Pri nas je prvi opozoril na združništvo takratni profesor dr. Gustav Marchet, ki je v svoji leta 1876. izišli knjigi „Organisation des landwirtschaftlichen Kredites“, povdarjal, da so sposobnost, pridnost in značajnost kmetovalcev vredne mnogo milijonov denarja ter je zahteval kreditno organizacijo, ki se poleg vrednosti zemljišč ozira tudi na te kmečke kreposti.

Že leta 1873. vršil se je na Dunaju kmečki kongres, ki je tudi opozarjal na koristi rajfajzenovk.

Poljedeljsko ministerstvo priporočalo je izvršitev take kreditne organizacije deželnim odborom pojedinih dežel.

Nižjeavstrijski dež. odbor se je temu pozivu odzval.

V prejšnji gospodarski dobi je bilo znano, da se s sposobnostjo in pridnostjo da mnogo — celo

milijone — pridobiti, posebno, če se pri tem ni gledalo na značajnost.

Ko se je pa zahtevalo, da se vpošteva kmetovalčeva sposobnost, pridnost in značajnost, pa so kapitalisti rekli, da se na te kreposti ne da nič posoditi.

Vrh tega so se preplašile različne mestne itd. hranilnice, ki so itak zmirom trepetale za svoje dragocene privilegije.

Da bi se obranile konkurence po rajfajzenovkah, hotele so same gojiti personalni kredit, v kojoj svrhu so zbrale nek deželni rezervni zaklad, ki je dosegel v petih letih znesek po K 90.340.

Nižjeavstrijski deželni zbor je v svoji seji dne 19. oktobra 1881 odobril načrt, po kojem bi se iz tega zaklada dajali prispevki za personalne kredite.

Dne 30. decembra 1887 pa je deželni odbor oni sklep razveljavil in sklenil, da se deželni rezervni fond porabi za pospeševanje rajfajzenovk, to pa radi tega, ker se je spredelo, da hranilnice, ki so kapitalistična podjetja, ne morejo izpeljati organizacije kmečkega personalnega kredita.

Začele so se snovati rajfajzenovke in sicer so se ustanovile v letih: 1887: 1, 1888: 14, 1889: 19, 1890: 18, 1891: 21, 1892: 43, 1893: 52, 1894: 73, 1895: 46, 1896: 66, 1897: 46, toraj v desetih letih 400 rajfajzenovk.

Ker je danes na Nižjeavstrijskem 528 rajfajzenovk, se jih je od leta 1898. ustanovilo samo 128, torej primeroma malo.

O vseh rajfajzenovk poizvedel je deželni odbor sledeče:

Oderuštvo se je pregnalo, prisilne prodaje kmetij so se preprečile, pojedine osebe in pa družine so se obvarovale gospodarskega propada.

Kar se tiče namena, so rajfajzenovke dale posojila v sledeče svrhe: plačilo drugih dolgov, nakup živine, nakup njiv, travnikov, vinogradov, sadonosnikov in stavb.

VABILO

na

izredni občni zbor

Prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano,

vpisane zadruge z omejenim jamstvom,

ki se vrši v soboto, dne 22. septembra 1906 ob 5. uri popoldne v združnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev načelstva, na podlagi novih pravil.
3. Volitev nadzorstva „ „ „ „
4. Slučajnosti.

Št. Vid nad Ljubljano, dne 10. septembra 1906.

Načelstvo.

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec julij 1906.

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
	K	v	K	v	K	v	vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
							K	v	K	v	K	v	K	v	
Baderna	10376	52	9844	83	19221	35	6818	—	1748	29	8061	64	3311	—	—
Barban	3303	96	3553	85	6857	81	—	—	—	—	1826	—	868	—	337
Baska	64054	50	63240	56	127295	06	57678	13	2137	30	5576	—	3177	32	168
Beram	3096	41	2890	02	5986	43	1746	75	370	—	728	37	827	48	112
Blagovica	7799	72	5886	98	13686	70	3871	50	4329	31	1490	—	160	22	190
Bled za blejski kot	25877	52	25908	48	51786	—	9267	—	4524	06	21260	—	900	—	146
Bloke	14121	01	10985	17	25106	18	8106	44	4839	01	3000	—	2753	34	362
Boh. Bistrica	19873	09	20608	17	40481	26	18965	—	6897	73	3000	—	130	—	103
Boljun	22373	29	22370	—	44743	29	9604	51	6279	18	10226	28	2781	34	72
Boljunec	3523	90	3662	—	7185	90	1560	—	—	—	3600	—	20	—	81
Borovnica	64198	96	61816	67	127605	18	17275	—	5747	20	45080	—	3716	78	292
Buzet	27536	87	22084	24	49621	29	16820	—	1502	68	16082	21	4970	03	8
Cerklje ?															
Cirknica	118734	92	103687	70	222422	62	38148	65	13031	50	20200	—	42960	—	509
Cirkno ?															
Cres	10389	73	12533	80	22923	53	1400	—	2300	—	1080	—	220	—	407
Col	5287	79	749	60	6037	39	525	—	200	—	529	60	4460	—	83
Čatež	15694	01	11549	45	27243	46	6504	78	6960	11	2825	—	742	11	118
Češnjica	11324	28	12237	51	23561	79	3391	—	971	—	6200	—	3236	—	168
Čermošnice	984	—	2240	—	3224	—	580	—	—	—	540	—	404	—	61
Črni vrh	7509	72	5670	57	13180	29	2872	—	2738	94	370	—	319	85	197
D. M. v Polju	2200	06	2263	38	4463	44	1529	60	100	—	700	—	510	—	51
Dobropolje	30183	25	32762	79	62946	04	18124	—	11828	13	13378	40	7381	60	—
Dobrinj	116992	07	115460	31	232452	38	63999	81	37416	28	24300	—	16551	32	358
Dobrunje ?															
Dolsko	3715	79	4626	78	8342	57	3380	—	614	77	1000	—	—	—	34
Domžale	43907	75	13643	19	27550	94	9575	60	3994	41	3550	—	3510	—	221
Draga	13541	48	13541	48	26683	79	8542	—	2669	97	4500	—	240	—	60
Dračevica	24701	43	24316	44	49017	87	11630	87	1317	63	8806	88	6115	88	50
Dubrovnik	51972	23	52847	57	104819	80	11618	46	3655	12	21708	—	13388	—	500
Fara pri Kostelu	8038	—	8049	—	16087	—	7560	—	400	—	140	—	200	—	77
Frankolovo	16867	39	12613	10	29480	49	5029	62	4399	06	4377	—	5915	—	193
Gojzd	2866	47	6851	37	9717	84	80	—	1150	—	2400	—	820	—	54
Gore	17728	33	18854	15	36582	48	462	—	655	30	17182	—	16650	—	69
Gorica cent. pos.	386745	19	382825	14	769570	33	155335	71	22886	08	41779	08	10012	40	1183
Gorje	10527	42	10362	18	20589	60	4306	13	4422	50	2885	03	4034	27	307
Horjul	7202	36	6671	54	13873	90	3430	54	3282	52	2658	73	756	99	309
Hrenovice	8459	—	6279	21	14738	21	6064	—	5388	56	840	—	810	—	+1
Idrija	19095	87	23218	02	42312	89	12059	82	7106	63	15000	—	4973	12	138
Ig	8361	46	9685	83	18047	29	4742	—	4870	27	3270	—	950	—	263
Izlake	9825	73	12136	25	21961	98	7160	—	3615	36	3340	—	1390	—	228
Jesenice	23221	04	20073	17	43294	21	12443	—	8443	38	5760	—	1919	—	137
Kamnik I. okr.	74903	24	71602	05	146505	29	10823	48	19718	75	45420	20	60508	38	775
Kamnik, hran. in pos.	58277	88	52701	13	110979	01	49376	14	2323	—	16200	—	400	—	59
Kanal	9598	54	12088	03	21686	57	6529	34	3807	23	1200	—	1486	—	+1
Kandija	90566	20	87482	86	178049	06	60063	85	21609	72	37204	—	11169	77	1592
Kaštelir	29664	26	28720	77	58385	03	17635	—	11257	53	16893	—	4253	—	189
Kazaze	1311	25	1490	—	2801	25	500	—	1490	—	—	—	—	—	7
Kievo	23546	22	23443	18	46989	40	13662	16	10880	46	28341	—	661	73	177
Knežak	19294	97	19234	39	38529	36	15901	70	3844	50	2260	—	1290	—	216
Koljane	49049	83	48386	16	97435	99	2502	67	405	11	25057	24	1263	06	178
Komenda	19983	68	20042	90	40026	58	14863	10	2882	34	4950	—	500	—	78
Košana	7491	53	8590	49	16082	02	6235	—	1538	33	5020	—	584	61	403
Kotor	211181	27	211411	15	422592	42	21507	17	10773	50	36239	90	29016	—	99
Kranjskagora	13632	03	15351	09	28983	12	10361	53	11557	18	3740	—	2755	—	303
Krk	35023	14	33736	44	68759	58	3196	28	31045	75	—	—	8800	38	—
Krka	3107	75	2714	55	5822	30	2430	—	450	—	2220	—	410	03	94
Križevci	138283	66	131793	60	270077	26	83242	19	52454	62	41860	—	5974	—	301
Laško	6647	01	5933	05	125580	05	3412	—	1423	71	1510	—	1030	—	377
Leskovec	8842	84	5085	97	13928	52	2486	—	1193	74	2003	—	2316	—	307
Leskovicca	4732	25	5126	27	9858	81	3750	—	1398	23	1900	—	853	—	83
Lindar	1219	98	2027	48	3247	52	295	99	100	—	1395	—	602	—	249
Livade	1139	98	2027	48	3167	46	295	99	100	—	1395	—	602	—	249
Ljubljana — ljud. posoj.	2371750	66	2358354	98	4730105	46	269452	75	245351	18	73547	99	28595	49	2119
„ — Vzaj. podp. dr.	216511	02	237892	72	45440	64	42986	95	79346	24	46435	—	38183	—	—

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
Ljubno	69371	66	64844	85	134216	51	20378	97	8289	63	2400	—	12356	49	187
Loškipotok na Taboru	12167	38	11467	92	23635	30	4728	—	1817	92	2600	—	3690	—	116
Lukovica	4665	44	4012	72	8678	16	4242	—	1081	35	9300	—	—	—	89
Mali Lošinj	75381	34	70799	45	146180	79	53017	94	15229	48	31380	—	14961	—	277
Marenberg ?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Medulin	4379	86	3384	64	7764	50	3200	—	241	12	2760	—	777	30	343
Mengeš	22367	77	20368	76	42736	53	13838	—	6341	11	2510	—	3460	—	413
Metlika	19658	40	28439	58	48097	98	7921	38	8229	84	6810	—	7484	—	12
Mokronog	6380	05	5782	53	12162	58	4392	41	3954	90	800	—	756	—	177
Moravče	18909	88	16016	89	34926	77	12324	—	—	—	7650	—	400	—	17
Mošnje	11038	85	8914	—	19962	85	750	25	—	—	400	—	8300	—	125
Nerezine	72893	43	68842	75	141716	18	49376	38	25301	68	12000	—	4471	57	113
Naklo	2455	50	1263	53	3719	03	2180	80	562	90	—	—	—	—	54
Omišalj	9480	32	9350	—	18830	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oprtalj ?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pazin	58912	—	54726	24	113638	24	31648	86	24924	77	17907	47	9296	20	—5
Pišece	4604	80	8203	10	12870	90	1060	—	400	—	4748	—	2936	—	785
Planina	2261	88	2094	72	4356	60	1535	—	1422	—	660	—	124	—	140
Polhov-Gradec	6035	93	6124	23	12160	16	4879	07	2509	53	—	—	920	—	151
Poljane	29903	49	19281	52	49185	01	22618	—	9264	15	2400	—	3411	28	409
Pomjan	2875	52	2571	83	5447	35	2743	12	1045	—	1550	—	—	—	44
Preddvor	5626	17	5636	84	11263	—	2546	—	142	—	1930	—	1200	—	67
Preska	1866	50	2105	90	3972	40	1290	40	710	18	500	—	20	—	86
Pločice-Konavlje	30542	66	30372	96	60915	62	35681	41	2293	41	52400	08	1465	90	85
Pulj	129335	37	124551	42	253886	79	73614	49	43331	57	26531	04	22077	03	+7
Punat	33032	35	31200	11	64232	46	28291	35	2989	66	—	—	590	—	40
Radeče	23345	57	29523	08	52768	65	5875	80	9076	32	14011	28	14354	38	500
Rab	13884	08	13649	80	27533	88	3436	—	810	—	12749	06	3392	08	510
Rečica	28231	53	19999	72	48231	25	22122	—	4961	71	—	—	5300	34	408
Ribnica	30874	71	39312	22	70186	93	15937	45	11438	71	6800	—	5850	—	+4
Ricanjanje	710	74	900	21	6610	95	—	—	—	—	310	—	500	—	197
Roč	6168	31	2880	67	9048	98	1185	—	—	—	2508	—	719	98	+2
Rob	14903	78	15770	31	30674	09	9621	—	11602	26	980	—	780	—	199
Rogoznica	4057	64	4156	76	8214	40	294	60	1982	42	2168	94	1149	04	118
Rova	2903	74	2228	65	5132	39	2210	—	1846	95	370	—	520	—	235
Rovte	16664	57	19075	29	35739	86	10563	68	7317	92	1380	—	800	—	200
Selca na Braču ?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Selce	11601	21	9296	07	20897	28	8307	80	2473	43	2770	—	1560	—	320
Semič	21843	28	23416	11	45259	39	13216	—	4976	03	3960	—	7174	—	+4
Senožeče	2464	51	2508	25	4972	76	—	—	—	—	1860	—	760	—	318
Sevnica	30370	31	39338	89	69709	20	—	—	31010	40	6630	—	19422	—	1968
Slov. Gradec	56552	73	58997	47	115550	20	34240	—	14000	—	14540	—	40	—	92
Smlednik	3918	07	2741	91	6659	98	3470	40	218	—	900	—	200	—	+3
Sorica	3858	80	3315	48	7174	28	2748	—	1059	—	200	—	—	—	38
Srednjava	14475	14	19285	77	33760	91	8336	—	8119	24	1080	—	3758	21	386
Staraloka	16028	75	19673	09	35701	84	4905	—	7318	97	9500	—	100	—	226
Stari grad	30203	03	19668	33	46871	36	11568	50	13331	19	6300	—	1660	—	—
Stari trg	35577	53	36752	80	72330	33	12203	—	17177	64	5000	—	4370	—	552
Struge	4429	29	4628	10	9057	39	500	—	3705	99	886	—	668	93	+1
Sv. Ema	505	05	333	19	838	24	440	—	—	—	330	—	—	—	182
Sv. Ivan	12143	74	12591	92	24735	66	2920	40	891	60	10550	—	516	—	173
Sv. Križ pri Kaštav	4637	63	4311	10	8948	73	2505	10	—	—	1400	—	—	—	66
Sv. Jakob ob Savi	4242	59	3864	98	8107	57	1316	—	1583	—	1150	—	1210	—	144
Sv. Križ p. Kostanjevici	26059	27	26335	71	52394	98	14500	—	4798	35	21234	—	8912	24	13
Sv. Križ pri Litiji	9621	69	10239	22	19860	91	5863	—	2826	75	2680	—	2093	—	369
Sv. Jurij ob j. ž.	15293	61	13919	67	29213	28	7646	—	7185	28	4160	—	1555	—	218
Sv. Jurij pod Kumom	1487	81	4919	75	5500	56	1093	—	1119	61	78314	—	280	—	44
Sv. Jurij pri Kranju	12329	91	14162	20	26492	11	10280	—	4823	80	510	—	970	—	310
Sv. Kunigunda	8365	98	8555	13	16921	11	356	40	4544	27	4000	—	3000	—	92
Sv. Lenart	47296	31	46711	23	94007	54	39576	66	10849	99	5420	—	5647	—	2055
Šebrelje	3803	57	3888	97	7692	54	1277	40	1768	15	700	—	1510	23	110
Škocijan	7745	25	10406	48	18151	73	3584	36	3033	11	5140	—	1464	—	721
Škofjaloka	11870	34	10955	94	22826	28	8386	08	6977	11	3760	—	168	—	69
Šmarije	6569	97	6446	33	13016	30	3795	—	2679	59	1700	—	1870	—	257
Šmartno pri Kranju	9657	83	10162	50	19820	33	8578	54	1050	—	6292	50	—	—	34
Šmartno pri Litiji	12408	70	13515	52	25924	22	2465	—	7135	55	7066	—	3915	—	218
Šturije	9624	41	9658	52	19282	93	5169	84	1363	53	5770	—	2858	21	233
Štokovci	11172	67	8242	36	19415	03	800	—	—	—	3206	60	1200	—	307
Št. Ilj pod Turjakom	23172	99	24434	02	47607	01	12370	35	10942	65	2372	—	9296	03	193
Št. Janž	4142	60	5086	58	9229	18	1332	60	1909	67	3140	—	1453	—	149
Št. Jernej	27047	20	23203	69	50250	89	18463	41	11683	82	8400	—	2350	—	+5

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Št. Lambert	2983	56	2984	—	5967	56	2982	76	25	—	—	—	—	—	8
Št. Peter	33706	40	33762	59	67468	99	8773	—	10530	79	5100	—	15312	—	442
Št. Rupert	11751	86	10643	83	22395	69	3982	—	5217	24	5330	—	1448	—	221
Št. Vid nad Ljubljano	13316	27	13150	70	26466	97	11249	25	588	—	2300	—	—	—	36
Št. Vid pri Zatičini	12468	71	16053	70	28522	41	1758	45	5393	—	3600	—	600	—	408
Tinjan	941	—	1096	48	2037	48	600	—	80	—	1015	—	215	—	260
Tomaj	7078	28	6425	35	13503	63	1630	—	1770	33	1500	—	800	—	+7
Tomišelj	15669	76	17176	55	32846	31	4766	—	11356	55	1820	—	1152	—	350
Toplice	4160	75	4481	01	8141	76	2232	—	3406	96	1000	—	760	—	+3
Trebelno	8634	95	6324	70	14959	65	4139	80	3358	15	1890	—	2132	08	235
Trnovo	35220	62	32478	43	67699	05	22102	51	6143	50	4968	49	5982	35	743
Trzič	24067	59	21952	53	46020	12	16346	52	1978	21	900	—	2106	34	170
Tržišče	7541	52	6481	23	14022	75	2775	—	2870	57	3550	—	240	—	144
Tunice	1863	65	1539	04	3402	69	1630	—	473	55	50	—	—	—	48
Vabriga ?															
Velike Lašče	21046	10	18194	11	42799	20	11441	42	10357	55	2160	—	5845	19	223
Veliki Lošinj	15402	53	13536	91	28939	44	4360	—	5691	34	600	—	170	—	65
Vipava	46375	20	46914	15	93289	35	18800	89	13642	02	23157	—	14880	—	1290
Videm	2853	53	215	—	3068	53	2300	—	80	—	135	—	361	—	+1
Višnjagora	25172	61	26649	08	51821	69	12502	—	7478	80	15121	—	1253	97	478
Vojsko	4131	67	2474	32	6605	99	3872	—	1269	—	1182	84	190	—	31
Vodice	5291	49	5215	—	10506	49	4855	—	665	—	1150	—	15	—	81
Vrbnik	66150	48	62929	23	129079	71	38590	67	14566	85	33665	—	16692	23	325
Vrhnika	29636	01	22374	03	52010	04	13782	50	9882	26	11760	—	8543	06	—
Vrlika	29338	63	28972	51	58311	14	11774	95	200	—	50137	57	2497	50	244
Zagradec	5209	13	6548	61	11757	74	3146	83	1124	08	390	—	1316	47	164
Zagorje ob Savi	2915	56	2605	61	5521	17	1877	—	1599	—	1000	—	100	—	60
Zatičina	5491	62	4498	76	9990	38	2712	—	4341	89	—	—	600	—	72
Zg. Besnica	1661	75	1969	64	3631	39	760	—	1429	61	—	—	503	07	49
Zg. Tuhinj	11351	32	10115	92	21467	24	6548	—	155	73	3391	73	3766	—	179
Ždrenj ?															
Žiri	23657	64	28515	82	52173	46	17991	—	5327	40	5170	—	4300	—	278
Žminj	5950	36	6494	57	12444	93	2240	—	300	—	2603	64	1164	18	234
Župa Raščane	5718	—	4634	58	10352	58	2802	65	—	—	—	—	426	89	80
Žužemberk	14852	08	14021	35	28873	43	6891	15	4102	92	5830	—	3411	45	480

Denarni promet

za mesec avgust 1906.

- Baderna, društ. za šted. i zajm. —2200 (6.) —800 (17.)
- Barban, društ. za šted. i zajm. --2000 (25.)
- Baška, seoska blag. +1000 (17.)
- Blagovica, hran. in pos. —1200 (20.)
- Bloke, hran. in pos. +3000 (5.) —1000 (24.)
- Boh. Bistrica, hran. in pos. +2200 (6.)
- Boljun, društ. za šted. i zaj. —480 (7.) +980 (19.)
- Borovnica, hran. in pos. +2000 (5.) —2000 (10.) —1000 (24.)
- Buzet, društ. za šted. i zajm. —8000 (10.)
- Cerklje, hran. in pos. —2000 (2.) +4000 (27.)
- Cirknica, hran. in pos. +2000 (15.) +6000 (29.)
- Cerkno, hran. in pos. —5000 (27.)
- Col, hran. in pos. —4000 (6.)
- Čatež, hr. in pos. +2100 (11.)
- Češnjica, hran. in pos. +4000 (26.)
- Črničvrh, hran. in pos. +500 (8.) +2800 (14.)
- D. M. v Polju, hran. in pos. +1500 (22.)
- Dobropolje, pos. —2000 (17.) —2000 (18.)
- Dobrinj, hran. in pos., +2600 (7.) +2000 (17.)
- Dolsko, hran. in pos. +500 (7.) —600 (27.)
- Domžale, hran. in pos. +3000 (5.) —2000 (10.) —2000 (21.)
- Dračevica na Braču, seoska blag. —247 22 (30. 7.) —239 36, —107 53 (10.) —1000 (25.) +800 (27.)

- Draga, hran. in pos. —800 (2.) —1000 (30.)
 Fara pri Kostelu, hran. in pos. +5000 (18.)
 Frankolovo, pos. +2500 (14.) —2500 (30.)
 Gojzd, hran. in pos. —400 (28. 7.) —400 (3.)
 Gore, hran. in pos. —2200 (30. 7.)
 Gorje, hran. in pos. —1000 (7.) —2176 33 (21.) —2000,
 —1500 (30.)
 Horjul, hran. in pos., —1000 (8.) —600 (20.)
 Idrija, ljud. hran. in pos. —1000 (30. 7.) —2000 (1.) —3000
 (10.)
 Ig, hran. in pos. —500 (20.) —2000 (22.) —2000 (30.)
 Izlake, hran. in pos. —2000 (18.)
 Jesenice, hran. in pos. +3500 (25.)
 Kamnik, hran. in pos. +10.000 (3.) +3000 (28.)
 Kanal, hran. in pos. —4000 (24.)
 Kandija, hran. in pos., +6000 (6.) —3686 30 (16.)
 Kaštelir, hran. in pos. —1500 (1.)
 Kijevo, seoska blag. +234 41 (10.)
 Knežak, hran. in pos. —1500 (30. 7.) +700 (14.) +3100 (26.),
 —4000 (28.) —1200 (29.)
 Komenda, hran. in pos. —1600 (30. 7.) —200 (9.) +1600
 (26.)
 Kotor, hrv. bok. šted. +10.000 (24.)
 Kranjske gora, pos. —6000 (2.) +2000 (26.)
 Krka, hran. in pos. —2000 (25.)
 Kropa, žrežlj. zadr. +129 50 (6.) +386 45 (8.) —41 74 (8.)
 +30 86 (8.) +43 90 (11.) +241 09 (12.) +294 51
 (12.) +99 19 (13.) —16 10 (13.) +420 54, +13 60
 (14.) +256 (15.) —4000 (16.) +139 06 (17.)
 +1 48, +51 711 (7.) +6 80 (19.) +31 62 (19.)
 +79 64 (18.) +62 72 (20.) +74 87 (20.) +40 98
 (21.) +198 90, +86 86 (22.) +164 92 (24.)
 +44 60 (26.) +51 92 (27.) +381 90, +25 42,
 +309 12 (28.) +32 40 (29.) +169 38 (29.) +48 50
 (27.) +28 98, +72 68 (22.) +320 (23.) +389 61
 (31.) —2000 (30.)
 Leskovec, hran. in pos. —3500 (30. 7.) —1500 (20.)
 Leskoviča, hran. in pos. —1600 (1.) +20 (6.)
 Ljubljana — Vzaj. podp. dr. —10.000 (30. 7.) —10.000 (6.)
 +10.000 (19.) —10.000, —10.000 (30.)
 Ljubno, hran. in pos. +10.000 (29.) —21.000 (29.)
 Loškipotok na Taboru, hran. in pos. —1000 (13.) +1000
 (26.)
 Marenberk, pos. +4000 (17.)
 Mengeš, hran. in pos. +5400 (5.) —3000 (7.) —2000 (18.)
 Mokronog, pos. +1700 (7.) +2000 (28.)
 Moravče, hran. in pos. +8000 (8.) +6000 (23.)
 Mošnje, hran. in pos. +1000, (8.)
 Naklo, hran. in pos. +1700 (6.)
 Oprtalj, hran. in pos. —4000 (30.)
 Pazin, podr. istr. pos. —5000 (3.) +10.400 (11.) +2100 (19.)
 +1000 (24.) +1500 (28.) —3000 (29.)
 Polhov Gradec, hran. in pos. +3000 (8.) +3100 (22.)
 Poljane, hran. in pos. +10.000 (11.)
 Pomjan, hran. in pos. —350 (2.) —200 (7.) +460 (8.)
 +150 (19.) —800 (21.) —300 (20.)
 Preddvor, hran. in pos. +230 (6.) +230 (8.) +80 (11.)
 —370 (17.) —4330 (18.) —200 (21.) —140 (24.)
 Preska, hran. in pos. +120 (2.) +160 (9.) —400 (18.) +100,
 +540 (25.) —100 (28.)
 Pulj, društ. za šted. i. zajm. +2400 (2.) —6000 (17.) +1000
 (28.)
 Punat, društ. za šted. i. zaj. +3100 (26.)
 Radeče, hran. in pos., —3000 (17.) —2000 (22.)
 Rab, društvo za štednju i. zajm. —1 30 (7.) +3000 (9.)
 —2500 (20.)
 Ribnica, hran. in pos. +4000 (5.) —4000 (11.)
 Roč, hran. in pos. —4000 (6.)
 Rob, hran. in pos. —1000 (4.) +3000 (5.)
 Rogoznica, seoska bl. —2800 (2.) +1000 (14.) —500 (30.)
 Rova, hran. in pos. —5000 (18.)
 Rovte, hran. in pos. —4000 (3.) —5000 (30.)
 Selca na Braču, seoska blag. +254 10 (2.) —5000 (2.)
 Selca pri Škofji Loki, hran. in pos. +2500 (8.)
 Semič, hran. in pos. +4000 (7.) +5000 (19.) —2000 (23.)
 Senožeče, hran. in pos. —6000 (5.) —400 (18.)
 Sevnica, hran. in pos. —40.000 (25.)
 Slovenji Gradec, hran. in pos. —200 (9.) —4000 (11.)
 —1200 (17.) +600 (18.) —600 (30.)
 Smlednik, hran. in pos. +1000 (7.)
 Sorica, hran. in pos. +1000 (5.) —2000 (21.) —1000 (29.)
 Srednjavas, hran. in pos. +2000 (8.) +2000 (14.) +3000
 (20.) +3500 (27.)
 Staraloka, hran. in pos. +1500 (5.) +1500 (25.)
 Stari grad, društ. za šted. zajm. +4000 (11.) —14.000 (11.)
 +4000 (25.) —2210 15 (30.) +4000 (31.)
 Stari trg, hran. in pos. +6000 (7.) —4000 (22.)
 Struge, hran. in pos. +3000 (19.)
 Sv. Ema, hran. in pos. —800 (4.) +500 (24.) —1020 (25.)
 Sv. Ivan, hran. in pos. —500 (30. 7.) —2000 (30. 7.) —4000
 (20.) —1500 (23.) —5000 (28.)
 Sv. Jakob v Rožu, hran. in pos. —3000 (14.)
 Sv. Križ pri Kostanjevici, hran. in pos. —3000 (14.) —5000
 (22.) —6000 (28.)
 Sv. Križ pri Litiji, hran. in pos. —1000 (30. 7.) +300,
 +1000 (12.) —3000 (16.) +800 (26.)
 Sv. Jurij ob j. ž., hr. in pos. —1500 (17.) —1000 (30.)
 Sv. Jurij pod Kumom, hr. in p. —1800 (1.) +1700 (19.)
 Sv. Jurij pri Kranju, hran. in pos. +6000 (6.) —1000 (24.)
 Sv. Kunigunda, hran. in pos. +1840 (10.) +800 (10.) —650
 (11.)
 Sv. Lenart, pos. +4600 (7.) +8000 (24.) +5000 (31.)
 Šebrelje, šted. in pos. —700 (16.) —600 (28.)
 Škocijan, hran. in pos. —1000 (7.) —3000 (18.)
 Škofjaloka ljud. hran. in pos., —1000 (6.) —10.000 (11.) —4000
 (16.) +1500 (29.) +1500 (31.)
 Šmarije, hran. in pos. —1500 (6.) +2000 (29.)
 Šmartno pri Litiji, hran. in pos. —1000 (1.) —1500 (3.)
 —500 (9.) —2000 (14.) —800 (22.)
 Šmartno pri Kranju, hran. in pos. —1000 (3.) +1000 (17.)
 +1000 (18.) +1000 (22.)
 Šturije, hran. in pos. +2500 (6.) +2000 (26.)
 Štokovci, društ. za šted. i. zajm. —3000 (25.)
 Št. Janž, hran. in pos. —300 (30. 7.)
 Št. Lambert, hran. in pos. +536 (5.) +2888 (7.) —434 (9.)
 Št. Peter, hran. in pos. —4200 (6.) +2000 (6.) +2180 (6.)
 +900 (27.)
 Št. Rupert, hran. in pos. —1500 (30. 7.) —3000 (14.)
 —1000 (23.) +2000 (29.)
 Št. Vid nad Ljubljano, hran. in pos. —700 (13.) —529 (18.)
 Tomaj, hran. in pos. —4000 (9.)
 Tomišelj, hran. in pos. —1000 (30. 7.) +5800 (18.)
 Toplice, hran. in pos. —1000 (6.) —1000 (14.)
 Trebelno, hran. in pos. +1000 (29.)
 Trnovo, hran. in pos. +1500 (19.)
 Tržič, hran. in pos. —16.000 (30. 7.) +1000 (11.) +1000
 (21.) +1000 (26.) —3000 (30.)
 Tržišče, hran. in pos. —500 (22.)

Tunice, hran. in pos. +1000 (3.) +1000 (29.)
Velike Lašče, hran. in pos. +4000 (5.) +5000 (7.) +2000
(11.) +1000 (12.) -2000 (17.)
Vipava, hr. in pos. +8000 (7.) +3000, +3000 (10.) +3000
(22.) +5000 (28.) +2000 (31.)
Videm, hran. in pos. -1000 (13.)
Višnja gora, hr. in pos. -3000 (2.) +187·59 (16.) +800 (8.)
+4000 (8.) -3000 (9.) -2000 (18.) -2000 (18.)
+1900 (25.)
Vojsko, hran. in pos. +1489·47 (14.)
Vodice, hran. in pos. +3500 (6.) +4000 (27.) +300 (31.)

Vrbnik, dr. za št. i zajm. +1000 (17.) +1000 (31.)
Vrhnika, hran. in pos. +4000 (10.)
Vrlika, seoska blag. +360 (18.) +120, +380 (24.)
Zagradec, hran. in pos. -500 (3.) -2500 (20.)
Zagorje ob Savi, ljud. hr. in pos. +2900 (15.)
Zatičina, pos. +4000 (2.) +1000 (10.) -6000 (20.)
Zg. Besnica, hran. in pos. -4200 (13.)
Zg. Tuhinj, hran. in pos. +1500 (5.) +1900 (18.)
Žiri, hran. in pos. +5000 (6.) +7000 (14.)
Žminj, društ. za šted. i zaj. +800 (6.) -2300 (20.)
Žužemberk, +5000 (6.) -2000, -400 (29.)

GOSPODARSKO BERILO.

Našim kmetskim starišem ob pričetku šolskega leta v preudarek.

Ob pričetku šolskega leta smo. Iz vseh strani naše ljube domovine se zbira ukaželjna mladina v naših mestih, kjer je sedež srednjih in njim enakih strokovnih šol, da tu nadaljujejo in spopolne svojo omiko in vzgojo ter se pripravljajo na svoj poklic.

Koliko žrtev, koliko samozatajevanja od strani starišev, da morejo dati svojim otrokom boljšo in temeljitejšo vzgojo in poduk, kakršnega so sami bili deležni, samo, da bi pomogli svojim ljubim sinovom in hčeram do boljše prihodnosti in lažje eksistence!

Samo neizmerno velika ljubezen starišev je sposobna in zmožna teh žrtev;

To dejstvo nam najbolj jasno spričuje vedno množče številu učeče se mladine na vseh teh šolah in če zraven še pripomnimo in dodamo, da raste v enakem razmerju tudi število akademikov tako, da bomo v nekaterih letih imeli v vseh strokah dovolj akademično izobražene inteligence.

Sedaj sprevidimo, da napenja naš mali revni narod vse svoje moči, da pribori svoji mladini — naši bodočnosti, po možnosti najboljšo eksistenco in si s tem daje o svoji krepki žilavosti in eksistenčni sposobnosti najboljše spričevalo.

V tem plemenitem stremljenju sedanje naše generacije pa opazujemo žal tudi — vrzel; preveliki požrtvovalnosti na eni strani premala skrb za svoj lastni obstanek.

Dočim skrbe naši stariši za vse druge sinove in hčere, za one pa, katerim hočejo enkrat zapustiti — dom, posestvo svoje — za te skrbe premalo. Pa ne samo za te. Tudi za pretežno število naše prihodnje generacije na deželi, ki zbog revščine svojih roditeljev, postanejo le delavci, težaki, dninarji, posli itd., za vse te se v obče stori takorekoč nič ali vsaj nezadostno.

Odtod izvira želja teh mladih ljudij, obojega spola, ki razpolagajo samo s čvrstim telesom in ne-

utrudljivo delavnostjo in pridnostjo, da hočejo edino dobro, česar se zavedajo, da imajo, — izkoriščati s tem, da silijo v mesta in v inozemstvo, kjer se udi-njajo za posle, dninarje, rudokope itd.

Večinoma te mladine pa silno potrebuje naš narod doma, bodisi, da so sami gospodarji-posestniki, bodisi, da jim pomagajo pri upravljanju gospodarskih kmečkih opravil.

Naš narod potrebuje ravno tako krvavo pridnih, pametnih in izobraženih gospodarjev, kakor rabi pri tem neobhodno zanesljivih, vestnih, varčnih in razumnih kmečkih poslov. Le tedaj more pričakovati kmetijski stan boljše prihodnosti.

To je stališče, do katerega se mora pospeti naš kmetijski stan, sicer bode vedno bolj propadal in gineval. Z njegovim padanjem sporedno padali bodo vsi drugi naši stanovi.

Da si more pridobiti mladina, namenjena za dom in bivanje na deželi kot gospodarji, kot posli, dninarji itd. dosti poduka, so ustanovljene [poleg občnih ljudskih šol, ki naj podeljuje vsem stanovom vsem neobhodno potrebno znanje in vzgojo, še razne druge izobraževalne inštitucije namreč: kmetijske šole, kmetijski tečaji, strokovna predavanja potovalnih učiteljev, vzgledna posestva, kmetijske razstave, kmetijski časopisi, strokovne kmetijske knjige, šolski vrtovi itd.

Tudi pri nas na Kranjskem se nudi naši kmetijski mladini, namenjeni za dom, prilika, da se more v svojem prihodnjem strokovno izobraziti, le žal, da se te prilike v nezadostnem številu odzovlje in je ne porablja sebi in narodu v prid.

Ravno sedaj razpisuje deželni odbor kranjski pričetek šole za vstop v kmetijsko šolo na Grmu pri Novemestu. V olajšavo stroškov šolanja na tej gospodarskejši šoli razpisuje za kranjske sinove, ki so namenjeni za gospodarje na domačem domu, pet ustanov.

Na tem gospodarskem zavodu se ponuja najlepša prilika našim kmetijskim mladeničem, da si pridobe popolno strokovno znanje v vseh naših kme-

tijskih panogah zlasti v umni živinoreji, vinarstvu, sadjarstvu in poljedelstvu, tako se usposobijo za strokovno izobražene gospodarje, da pa se morejo tudi s pridom poprijeti mlekarstva in načelovati raznim kmetijskim zadrugam.

Kakor se trudi naš narod, da pridobi svoji mladini z večjim podukom in boljšo vzgojo, boljšo existenco, tako naj stori naš kmetijski stan tudi v tej zadevi svojo prvo in najvažnejšo dolžnost, da dá strokovno izobraziti tiste svoje sinove, ki jim namerja enkrat izročiti svoja posestva. To je dandanes prva in sveta dolžnost in potreba vseh skrbnih starišev postala. Le na tej podlagi je mogoč obstanek in napredek našega kmetijskega stanu!

Za to se danes obračamo do vseh onih starišev na deželi, ko pošiljajo svoje sinove na srednje šole v nadaljni poduk, z nasvetom, naj premislijo, ali jim ne bi bolje kazalo, da bi mnogokaterega teh mladencev raje poslali v kmetijsko šolo, kakor pa v latinske šole, kjer naj se leta in leta trudijo s tujimi, mrtvimi jeziki, namesto, da bi se kaj praktičnega in za življenje neobhodno potrebnega učili, s čimur bi si lažje svoj kruh služili in bi postali koristnejši in srečnejši udje človeške družbe, kakor pa, da sredi študij izostanejo iz šole in niso ne gospod ne kmet, ampak ponesrečeni študent, telesno in dušeno pohabljeni.

Ni vsak sposoben za dolgotrajno in mučno študiranje, ki je postalo dandanes drago in se le počasi pride do dobrega kruha; vsak pa je vstvarjen za delo, treba ga je v tem le temeljito podučiti in tudi tako delo se rado in dobro plača.

Iz teh le razlogov skrbite kmetijski stariši za zdrav in temeljito izobražen naraščaj na kmetijskem polju, ne bode vam žal ne stroškov ne truda, sebi in svojim potomcem preskrbeli ste na ta način boljo prihodnost, kakor pa če svojo mladino čez svojo moč pošiljate v srednje šole, kjer vam jih mnogo ostane kot dijaški proletarijat, vam v nečast, sebi v nadlogo in človeški družbi v nevarnost. Tudi tukaj velja prislovica: Svoji k svojim! Kmetijski stariši vzgojujte tedaj dober kmetijski naraščaj, ki bode sposoben podedovane naše domove spretno voditi in na njih z uspehom gospodariti in pošiljajte tedaj v obilnem številu svoje sinove v naše kmetijske zavode!

Kakor naj veljajo te besede vsem kmetijskim starišem na Slovenskem, toliko bolj se obračam do vseh posestnikov na Dolenjskem, da se v obilni meri odzovejo temu nasvetu in da naj v večjem številu pošiljajo svoje, za dom namenjene, sinove v deželno kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu, ki je bila v prvi vrsti v njih korist ustanovljena.

Pogoje vsprejema ima med drugimi obvestili tudi zadnja in današnja številka „Narodnega Gospodarja“ in jih podaja vodstvo imenovane šole.

Kaj je storiti s trsi, ki redno iztrgajo, sploh redko ali nič ne rode?

Ker se nismo pri prenavljanju naših goric dosti ozirali na svojstva posameznih trsov, od katerih smo jemali cepiče za požlahtnenje divjakov in ker se ta svojstva takorekoč podedujejo, ni najti vinograda, v katerem ne bi bilo več ali manj takih trsov, ki nas z ozirom na rodovitnost prav nič ne zadovoljujejo. Dosti trsov ali sploh nič ne rodi, ali pa sicer nastavi mnogo grozdja; ko pa cvetenje mine, ni grozdja nikjer, samo tu in tam visi kaka češulja, semtertje tudi grozd s par debelimi in mnogo, kakor graholka, malimi jagodami. Mi pravimo, trs je iztrgal. Nekatere vrste (sorte) imajo to lastnost v veliki meri. Tako se nahaja v šiponovih (mozlerjevih) nasadih dostikrat ena tretjina in več trsov, ki redno iztrgajo.

Nadalje so trsi, ki eno leto rode, drugo zopet ne, akoravno jim vedno dobro gnojimo in jih pravilno gojimo.

Brez dvombe so tudi nekateri trsi ene in iste vrste različnim boleznim bolj podvrženi, kakor eni. Tako je mogoče opazovati, da pri nekkih trsah grozdje začne redno vsako leto rano gniti.

Samoumevno je, da čim več imamo v naši gorici takih trsov, ki iztrgajo in ki so različnim boleznim bolj podvrženi, tem manjši je prirastek, torej tudi dohodek.

Razumen vinogradar bode v bodoče pri prenavljanju svojih vinogradov tudi s temi očitnimi dejstvi računal.

Kakor si skuša umen živinorejec pleme zboljšati s tem, da odreja vedno le najboljše teleta od najboljših plemenjakov, tako se bode vinogradar moral bolj ozirati na lastnosti posameznih trsov v eni in isti vrsti (sorti), ako želi svoje dohodke zboljšati. In kdo ne želi to?

Hoče on, recimo, pomnoževati burgundca, bode toraj rabil cepiče samo takih burgundčevih trsov, od katerih se je po večletnem opazovanju prepričal, da redno in mnogo rode in da so tudi proti boleznim bolj trpežni. On bode celo od teh izbranih trsov izbral samo tiste rozge, ki so bile rodovitne, ker nerodovitne rozge iz korena dado tudi manj rodovitne trse. Trdi se tudi, da so cepiči iz sredine izbranih rozg najboljši, ker so trsi od njih baje najrodovitnejši.

Treba je pa, kakor rečeno, posamezne trte več let opazovati, predno se pride do povoljnega zaključka, ker nekateri trsi letos prav mnogo rode in imajo zdravo grozdje, a drugo leto je ravno nasprotno.

Od 100 trsov, ki smo jih v prvem opazovalnem letu zaznamovali kot dobre, jih nam ostane v 4. ali 5. letu morda komaj 10—20 takih, katerih lastnosti nas vsestransko zadovoljijo.

Kakor je bilo omenjeno, se glede na to do sedaj še prav malo storilo. Mnogi vinogradarji so si celo svoje nove nasade v tem oziru preje poslabšali, nego zboljšali, posebno v onih krajih, kjer je bilo pomanjkanje cepičev in kjer je bilo zeleno cepljenje v navadi. Zakaj? Zato, ker izkušnja kaže, da so se manj vredne vrste in pa nerodovitni trsi trtni uši nardalje zoperstavljali. Vinogradarji pa so pomnoževali te trse ker so jim bili najbolj in najdalje pri roki. Dobili so na ta način v prenovljene vinograde ne le manj vredne vrste, ampak tudi mnogo tudi nerodovitnih trsov.

Kdor ima torej v svoji gorici take trse, ki ne rodijo, ki iztrgajo, ali pa da mu bodisi kakorkoli drugače ne ugajajo, kratkomalo, ki povzročijo več stroškov, kakor dohodkov, naj jih iztrebi.

Ako so trsi dobre rasti, je najbolje jih pod cepljenim mestom odrezati in precepiti. Cepljenje v razkol, kakor še dandanes kmetje drevesa požlahtnujejo, nam služi tu prav dobro. Trditev, da pri tem načinu les rad prhni, je pretirana. Glavna stvar je oster nož, torej gladka rez in pa snačno, hitro delo.

Precepljuje se na spomlad, ko pride trs v sok (mezgo). Predno precepimo, pustimo trs, ko smo mu glavo pod cepljenim delom odrezali, da se eden dan solzi (joče).

Pri cepljenju v razkol mu vtaknemo ob vsako stran en cepič, razpoklino med istima pa pokrijemo z malim kosom škorje, ter cepljeno mesto dobro bodisi z rafijo ali s špago obvežemo. Preko obveze pa ovijemo še nekaj mahu, nakar potem cepljeni trs z rahlo zemljo tako zasujemo, da je za dva ali tri prste zemlje nad cepičema. To pa zato, da se očesa ne posuše in da mladike iz zemlje prirujejo, ker te vedno bolj bujno rastejo.

Ako se kateri tako precepljeni trs ne prime, cepimo lahko pozneje dva iz koncema rastoča, divja poganjka zeleno in sicer v tisti visočini, kakor visoko trs hočemo imeti, da si prihranimo grobanje. To zeleno cepljenje se lahko vrši precej pozno in ker je podlaga v visočini za cepljenje odločenega mesta že tačas precej trda, olesenela, je seveda treba vzeti tudi enak cepič. Cepi se med kolenom, da ni treba gumijeve vezi preveč natezati in da se lahko ž njo popolnoma pokrije cepljeno mesto. Dobro je pa gumijevo vez oviti še z rafijo ali pa z svalčnim (cigaretnim) papirjem, sicer bi preje odpadla, nego cepič priraste.

Pripeti se pa, da tudi zeleno cepljene ne raste. V tem slučaju cepimo te enoletne rozge v spomladi na suho, ter jih zopet z zemljo pokrijemo, kakor smo delali, ko smo še vinograde na stalnem mestu na suho cepili.

Važno je, da mladike teh cepljenk z večkratnim škropljenjem obvarujemo peronospore, da lahko do-

zore in pa, da divje poganjke, ter rosne koreninice prav pridno odstranjujemo, sicer bi bil ves trud zastonj.

Znabiti je še boljših načinov precepljenja, a istina je, da po teh podatkih precepljeni trsi prav dobro uspevajo.

Glavna stvar naj bo, da si iztrebimo iz gorice trse, ki nam vsled njihove nerodovitnosti ali vsled drugih slabih lastnosti ne ugajajo in to bode le mogoče, ako se potrudimo samo tiste trse pomnoževati, pri katerih smo po večletnem opazovanju prišli do prepričanja, da so pomnoževanja vredni.

Tako leto, v katerem je ob času cvetenja slabo vreme, ni za opazovanje merodajno.

Iz teh vrstic je torej razvidno, da ne zadostuje samo boljše sorte saditi, ampak da je tudi treba iz sorte najboljše izbrati.

Ako bomo torej v bodoče obrnili več pozornosti posameznim trsom in jih cenili po njihovih dobrih lastnostih, bodo v doglednem času dohodki naših vinogradov čisto drugi.

Onim pa, ki si bodo pri čitanju teh vrstic mislili, kaj mi to sedaj hasne, ko sem že z mojo gorico davno gotov, a precepljvat pa ne grem, naj bode tiho na uho povedano: „Le počakajte, prej ali slej bode te itak morali zopet od kraja začeti, kajti prejšno grobanje ne pride več v veljavo, a novi nasadi pa tudi ne bodo večno trpeli.“

Z.

Besede k prireditvam prihodnjih vinskih sejmov na Dolenjskem.

V zadnjem desetletju, odkar so začeli prenovljeni vinogradi roditi, leto za letom več in boljša vina, vpeljali so se pri nas na Dolenjskem vinski sejmovi, ki imajo za razpečavanje naših vinskih pridelkov eminentno važnost. Začetkoma in prvi taki sejmovi so bili v Krškem, v zadnjih letih so se prav dobro obnesle te novodobne prireditve tudi v Metliki, Črnomlju in v Novem mestu. Kakor povsod, tako je i tu iz malega zrastle veliko. Dočim so bili dosedanji vinski sejmovi le plod trudaljubivosti posameznih domoljubnih mož, ki so jih prirejali ob ravno podanih prilikah, zahteva pa njih vedno večja važnost, korist in potreba, da se i tu ustvari nekaj stalnega, nekaj določnega, na česar se sme zanašati ne le producent ampak tudi vinski trgovec, odjemalec-krčmar in vsa vinorodna Dolenjska.

Ako se danes pečamo s to zadevo, ima to svoj namen, da sedaj pred trgatvijo opozarjamo na to stvar naše vinogradnike, ki so imeli spomladi in poleti obilo dela in stroškov in ki bodo kmalu svoj pridelek spravili v kleti, da si z umnim kletarstvom ustvarijo kolikor mogoče najboljše vino, kojega bodo zamogli dražje in lažje prodati.

Opozorjamo pa s tem ob enem vse merodajne kroge (vlado, deželni zastop in druge poklicane činitelje), da že sedaj osigurajo, natančno določijo, razglase in ob enem materijelno podpirajo vso to akcijo tako, da bodo že sedaj na jasnem naši vinogradniki in naši odjemalci, kedaj, kje in kako se bodo letos oziroma začetkom prihodnjega leta (1907) na Dolenjskem vršili ti vinski sejmovi.

Pa ne samo ta namen imamo pred očmi. Tudi dejstvo, da sta se na pr. lansko leto v bližini vršila na isti dan dva taka vinska sejma v Novem mestu in v Brežicah, naj upliva na merodajne kroge, da uredijo celo akcijo tako, da naj sledijo neki presledki med posameznimi takimi prireditvami.

Ker je nadalje gledati na to, da se ti vinski sejmi glede vsakoletnega obstoja in ugodnega izvrška ne le ohranijo na sedanji stopinji priljubljenosti, obiska in za povzdigo našega vinogradništva ugodnega efekta, ampak če mogoče, povzdignejo na višjo stopinjo, bi bilo želeti v občnem interesu, da bi nekateri teh vinskih sejmov dobili lice in značaj vinskih razstav.

Na teh razstavah naj bi se dobilo ne le najmlajši (letošnji) vinski pridelek, ampak tudi starejše letnike; čas razstave naj bi ne trajal samo nekoliko ur (v enem dnevu), ampak 5—6 dni tako, da bi neugodno vreme enega dneva ne moglo neugodno na izid uplivati, niti da osebni zadržki mnogih posetnikov ne zmanjšajo skupni obisk. V takem slučaju prišli bi lahko na vinsko razstavo vsi interesentje in ker bi bilo pričakovati večje kupčije, pošiljalo bi se več in enakomernega vina na razstavo. Kraji, kjer bi se razstava vršila, imeli bi večjo materijelno korist od take prireditve in bi tako sami izdatno prispevali k pokritju nastalih stroškov.

Slednjič ne smemo prezreti mogočnosti, ker se na Štajarskem, Vipavskem, Goriškem in v Istri prirejajo enaki sejmovi, kjer se trudijo, da postavijo na trg boljše blago in z nižjo ceno, da ne izgube naši dosedaj prirejeni vinski sejmi na vrednosti, obisku in da naši dosedanji posetniki in odjemalci naših vin nas polagoma in posamič ne zapuste in si svojih potrebnih vin ne nakupijo po drugih sejmovih. Zato je treba obračati vso skrb in pozornost na to, da si ne le ohranimo svoje sedanje vinske sejmove, ampak da si ukrepimo in utrdimo njih obstoj.

Z ozirom na to, da po dosedanjem stanju naših vinogradov začetkoma septembra pričakujemo na Dolenjskem, kjer ni napravila toča ali peronospora škode, — dober ozir. prav dobri vinski pridelek, je želeti v interesu tukajšnjih vinogradnikov in v prosoh naše vinske trgovine, da se akcija prihodnjih t. j. letošnjih vinskih sejmov še sedaj določi in razglasi in če mogoče v označenem načinu razširi.

In na to opozorjamo s temi vrstami vse merodajne činitelje, zlasti pa še dostavljamo, da bi blago-

volila vlada, kakor dežela to narodno-gospodarsko prireditve gmotno podpirati, kar bi bilo ne samo naši Dolenjski v prid, ampak bi posrednje tudi deželi in državi koristilo!

Novi način, kako shraniti kumare čez zimo.

Na Ruskem po nekod shranjujejo kumare na sledeči način. Nabere se lepo rumenega kumarinega perja, ter se drobno sesekanega nastelje v posodo. Na to se položijo lepo ocedene, pa suhe kumare, ter se čvrsto osolijo. Na te se zopet dene vrsta sesekanega perja in zatem zopet kumare dobro osoljene. Tako se ponavlja, ko je pa posoda polna, pokrije se zopet z sesekanim perjem, z deskami in navrh z utežem kamenja. Poslednji baje stisne z kumar sredine ono mokroto, katera povzroča gnjilobo. Na ta način se baje dajo kumare shraniti čez zimo.

Da jeza človeku manj škoduje, kaj storiti?

Znano je v obče, da je jeza človeškemu zdravju zelo škodljiva. To velja posebno še o bolnikih, kateri so jezi še veliko bolj podvrženi. Najslabše pa je še za onega, kateri, kadar je razdražen, pije v tem času kaj grenkega. Skušnje so pri mnogih že pokazale, da si je s tem še bolj pokvaril zdravje, če ne celo pokončal — življenje.

Da se to ne bi več zgodilo, svetuje se sledeče sredstvo. Kadar te prime nevolja, da si razburjen, ne pij na to kaj grenkega ali ometnega, nego takoj si poišči vsaj par žlic hladne vode, s katero se ti bode žolč potolažil. S tem si boš svoje zdravje najbolj čuval.

Književnost.

Dve novi čebelarški knjigi.

V založbi J. N. Babnika, zaslužnega predsednika „Gospodarske zveze“ v Ljubljani, ste izšli pred nedavnim časom dve novi čebelarški knjigi.

Te dve knjigi ste: Anton Janša „Popolni nauk o čebelarstvu“ in „Razprava o rojenju čebel“.

Knjigi našega slavnega Antona Janša imata izborna vsebino in sta vzbudili v čebelarških krogih občno zanimanje.

„Slovensko čebelarško društvo“ si je pridobilo z izdajo teh knjig novih zaslug za povzdigo našega čebelarstva, kajti knjigi sta dva bisera čebelarškega slovstva.

Da je pisal naš slavni rojak Janša o čebelarstvu izborno, kaže tudi dejstvo, da so Nemci, ki imajo tako bogato čebelarško književnost, izdali Janšev „Popolni nauk o čebelarstvu“ že petič. Kar je pisal ta imenitni kranjski čebelar — rojen je bil na Brez-

nici — ima še zdaj popolno veljavo, tako, kar se tiče teoretične čebelarstva vede, kakor tudi praktičnega opravljanja čebel. Popisan je način kranjskega čebelarstva tako mojstersko, da se uvidi, kako smo sedanji čebelarji zaostali za svojimi predniki v tej, nekdanj tako razširjeni gospodarski panogi. Opisano je čebelarstvo v starodavnem kranjskem panju, ki je še zdaj temelj našega čebelarstva, zlasti pa v sedanji dobi, ko se razpošilja na tisoče in tisoče panjev čebel po vsem čebelarstvu svetu.

Kdor ima zanimanje za čebele in ravnanje z njimi, naj si nabavi ti knjigi. Pridobil bo ž njima mnogo čebelarstva znanja. Knjigi toplo priporočamo čebelarjem, zadrugam, kmetijskim in učiteljskim knjižnicam, bralnim društvom in sploh vsem, ki se zanimajo za kmetijstvo in občni blagor.

Knjigi staneta v okusne platnice vezani 4 K; nevezani 3•20 K. Naročila sprejemajo: J. N. Babnik, „Gosp. zveza“ in Blasnikova tiskarna v Ljubljani.

Pozor!

Spominska knjiga gorenjske sadne razstave se prične te dni dopošiljati raznim zadrugam. Zadruga naj knjige ne vračajo, marveč naj jo obdržijo in — **plačajo!** Ta knjiga je velike važnosti za napredek sadjereje. Slovenci dozdej še nismo imeli pomologije, to je prva in, vso čast izdajateljem, jako lepa.

Ker sadje zdaj dozoreva, je nujno, da se ima knjigo že zaradi tega pri rokah, da se že enkrat določajo pomologična imena! Za precepitev starih vrtov z novimi vrstami pa je ta knjiga najboljši pripomoček.

Z velikim trudom sestavljene sadne zbirke, kakor jih je nudila radovljiška sadna razstava, so zabeležene v tej knjigi in pozivljejo sadjerejca, da si nabavi od njih cepičev.

Cena knjigi K 8.— je neznatna nasproti koristim, ki jih bo knjiga donasala. Komur je sploh ležeče na tem, da se naša sadjereja preuredi po zahtevi časa, naj ne zamudi naročiti to knjigo! Dobi jo pri načelstvu odbora bivše sadne razstave v Radovljici (Kranjsko).

Razpis!

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dveletnim slovenskim poukom je oddati

pet deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1906/1907 (oziroma tudi za 1907/1908), ki se začne dne 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari,

čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu brezplačno, za obleko, životno perilo, obuvalo in za šolske potrebščine pa si morajo sami skrbeti.

V šolo se sprejemajo tudi plačujoči in zunanji učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 80 h na dan in po 40 K šolnine na leto in stanujejo brezplačno v zavodu. Za vse druge potrebščine si morajo sami skrbeti.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 K šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati.

Hrano je plačevati naprej v mesečnih obrokih, šolnino pa v dveh letnih obrokih tudi naprej.

Prošnje svojeručno pisane in kolekovane s kolkom za 1 K, je poslati

do 20. septembra t. l.

vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, spričevalo o dovršeni ljudski ali kaki višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in spričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju prosilca.

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz) starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in iz priprostega računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kdaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilecu posebej.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico le do dveletne prezentne službe. Ako namreč zadoste svojim vojaškim dolžnostim prve dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih starišev domu, smejo na podstavi odredbe vis. c. kr. vojnega ministerstva z dne 22. julija 1895, št. 4643, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, 17. avgusta 1906.

Hrvatsko-Slavonska zem. gospodarska izložba u Zagrebu.

15. do 19. rujna 1906: velika izložba konja, goveda, svinja, ovaca, koza, peradi.

2. do 5. rujna 1906: izložba ranog voća i groždja.

5. do 7. rujna 1906: izložba pasa.

10. do 13. rujna 1906: izložba pčela.

20. do 25. rujna 1906: izložba jesenskog voća, groždja, šire.

22. do 28. rujna 1906: ribarska izložba.

1. do 30. rujna 1906: trajna izložba strojeva, krme, kulturne tehnike, gospodarske obuke, gospodarskih pokusa, voćaka, loze i vrtlarstva. — Utkmice vina. — Poučna predavanja. — Izleti na uzorna gospodarstva. — Izložba umjetnosti. — Muzeji. — Znanstveni zavodi. — Kazalište. — Koncerti. — Dnevno glazba u izložbi.

Zagreb ima izvrstnih željezničkih sveza sa svih strana i na vse strane.

Potanje obavijesti daje povjerenik kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade za izložbu kr. banski savjetnik dr. Ivo Mallin.

Priporoča se: Vzájemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.

Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Seme kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave in rodi v vsaki zemlji, domači pridelek, zajamčeno pristno in kaljivo. Prodaje dokler je kaj zaloge, **Ignacij Mercina**, posestnik v Zg. Kašlju p. D. M. v Polju pri Ljubljani. 2 dkg (navadno žlico) za 80 vin., poštnine prosto. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi pisemske znamke. Večja naročila po dogovoru.

Kmetijsko društvo v Vipavi prodá svoj veliki vinski filtr s kojim se lahko do 8000l na dan sfiltrira vina in rensko vinsko pumpo, oboje z vso garnituro. Stroja sta v dobrem stanju. Cena primerna, plačilni roki po dogovoru. 3—3

Take table preskrbi zadrugam „Zadružna zveza“.

Izvirni

Alfa-Laval

so v trpežnosti, množini in natančnosti posnemanja

posnemaniki

246 12—9

nedosegljivi.

Čez **pol milijona** komadov je postavljenih in z čez 600 prvimi odlikovanji.

Geniki brezplačno in poštnine prosto.

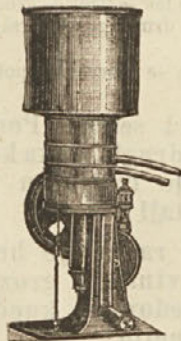
Delniška družba

ALFA SEPARATOR

Praga Dunaj Gradec

Specijelna tovarna za mlekarske stroje in oprave najboljše vrste.

Zastopniki se povsod iščejo.

**Delniška stavbinska družba »UNION«
v Ljubljani.**

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolè vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo združne organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice vzajemno postopajo in prevzamejo delnice. — Tako národno-gospodarsko delo mora vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Zahtevajte povsod **izrecno** le skozi **14 let**
preizkušeno postavno zavarovano
„Barthelovo klajno apno!“

Ponarejenih posnetkov ne kupujte!

Dobiva se povsod, kjer so izobešeni naši plakati, kjer niso, pišite naravnost na naslov:

Mihael Barthel in drug,

Dunaj, X/3. Siccardsburggasse 44/G.

Cene zmerne. Priznanja na razpolago zastoj! Dopisuje se slovenski! 6-3

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

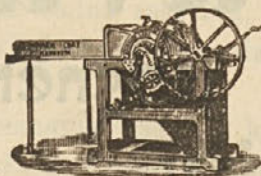
Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-17

Mlatilnice

lahko tekoče z rokami za goniti.

Mlatilnice vsakovrstne
z vrtilom (gepeljnom).

Mlatilnice z motor-

jem na bencin (najcenejša gonilna sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po

zelo znižanih cenah

pri

Karol Kavšeka nasled. 248 x-17

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča predno kupi kaki stroj!

Berite!

Gospodarsko društvo Baderna

v Istri

262 24-7

ima v svojem združnem skladišču
pristnega terana in izborno belo vino!

Cene zmerne!

Pošilja se pod sledečimi ugodnimi, poštenimi pogoji:

1. Vino se pošilja franko skladišče ali želez. postaja Sv. Petar u Šumi ali Poreč (Parenzo). — Tudi v lastnih sodih, ki se vrnejo franko na eno obeh postaj.
2. Od postaje gre blago na račun in riziko naročnika.
3. Reklamacije veljajo še osem dni po dostavi fakture (računa).
4. Plača se takoj ali tekom 30 dni potom Zadržne zveze v Ljubljani.
5. Vino se tudi **zamenja** za les — fižol — krompir — moko — otrobe — koruzo in druge gospodarske in obrtniške izdelke.
6. Pri naročilih izpod 300 litrov se vzorcev ne pošilja.

Zadruga! Trgujemo med seboj! Pomagajmo druga drugi! Vsaka konkurenca — vsak riziko je izključen pri kupu in prodaji!

Naše načelstvo posreduje radevolje brezplačno tudi pri nakupu vina in grozdja od uje članov. Za posredovano kupčijo prevzame garancijo!

Berite!

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga **spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov** od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.

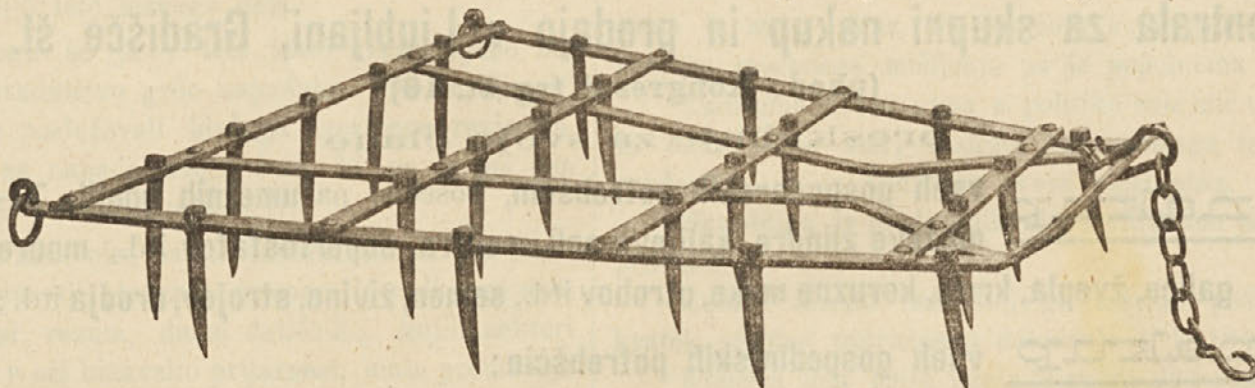
Izdeljuje vsa **pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.**

**Zaloga in prodajalna v Šent Vidu nad Ljubljano,
(postaja Vižmarje.)**

257, 24—10

Najboljše patentirane brane

nadkriljujejo vsakovrstne dosedanje lesene brane, ker so nepokvarljive ter se zobovi vsikdar lahko z novimi nadomeste. ♦ Cena za 1 komad (teža približno 25 kg) 15 K

Nadalje vse vrste dobro varjenih verig za živino, vozove itd., kakor raznovrstnih kovanih žebeljov priporoča

258, 24—10

Prva žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigorici

registr. zadruga z omejeno zavezo.

Ceniki na zahtevo brezplačno in franko. Kmetijske zadruge pri večjem odjemu popust.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. junija 1906:
čez 12 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. junija 1906:
čez 27 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
preje: Gradišče št. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure
popoldan ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženi 100 kron
čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1906: K 12,485.874·93 — Denarni promet v letu 1905: 54,418.440·28

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1906.

249, x-17

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež poslanec itd.
Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu.
Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.
Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju, svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.
Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.
Ivan Kregar,
Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Gospodarska zveza

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1
(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: To-
maževe žindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre
galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.